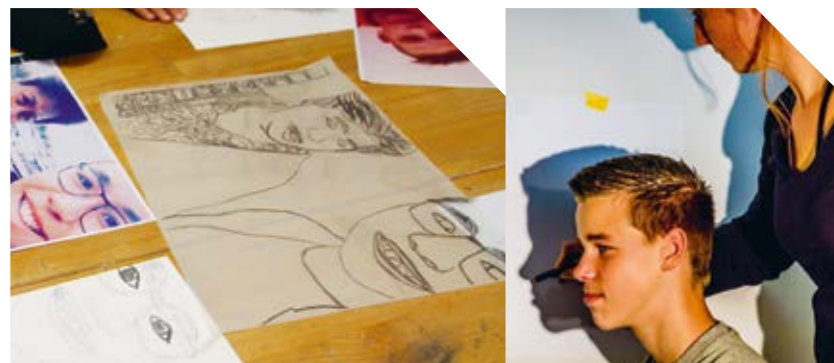

DRIE BIJZONDERE LESSENSERIES

Na de kennismaking met de kunstwerken van Rosemin Hendriks, Karen Sargsyan, Johanna Schweizer en de tien jongeren is het tijd om je lessenserie te starten. Dit hoofdstuk beschrijft beknopt drie verschillende lessenseries. Ook vind je extra tips van docenten die de lessen met tweedejaars vmbo-leerlingen uitvoerden. In het volgende hoofdstuk vind je een handige reflectiemethode, waarmee je iedere lessenserie kunt afsluiten.

Kies de lessenserie die jou het meest aanspreekt:

- ▶ Do it your selfie (2D)
- ▶ What the face ;-) (3D)
- ▶ It's so fluffy (3D)

GOEDGEKEURD!

De opdrachten zijn bedacht door de kunstenaars en getest en goedgekeurd door de tien jongeren die les hebben op het vmbo- of praktijkonderwijs.

1 LESSENSERIE IN 2D DO IT YOUR SELFIE

KUNSTENAAR

Rosemin Hendriks

LEERNIVEAU

Vmbo assistenten, vmbo BBL, vmbo KBL (leerjaar 2)

OMSCHRIJVING OPDRACHT

Maak een selfie waarop je hoofd en een voorwerp dat belangrijk voor je is te zien zijn. Werk dit zelfportret uit met potlood, houtskool en softpastel.

Zorg dat je tekening persoonlijk wordt.
Gebruik een lievelingsvoorwerp of -dier.

TIP

Ik had een foto van mezelf met de kat gemaakt. De kat is zwart en zag je bijna niet op foto, dat was niet zo handig. - Luuk, 14 jaar

DOELEN

- ▶ Leerlingen maken kennis met de werkwijze van Rosemin Hendriks.
- ▶ Leerlingen maken een persoonlijk portret.
- ▶ Leerlingen maken kennis met tekenmaterialen en experimenteren met grijstonen en kleur.

DUUR

Twee tot zes lesuren.

OPBOUW

- 1 Bedenk welk voorwerp belangrijk voor je is.
- 2 Maak een foto van jezelf (*selfie*) met het voorwerp. Probeer je hoofd zo groot mogelijk te fotograferen.
- 3 Print de foto gespiegeld uit op A3-formaat.

- 4 Leg een overtrekpapier op de foto en trek met houtskool de belangrijke lijnen van het gezicht en het voorwerp over.
- 5 Leg een nieuw A3-papier op je overtrekvel en wrijf over het blaadje. Hierdoor ontstaat een houtskoolafdruk.
- 6 Werk je tekening uit met potlood, houtskool en softpastel. Probeer zo min mogelijk kleur te gebruiken.

In de film *We proudly present Museumschool* legt Rosemin Hendriks stap 5 uit en zie je andere vmbo-leerlingen de opdracht uitvoeren. (23:30)

TIP

Ik gebruik heel vaak één kleur in een tekening; bijvoorbeeld alleen voor de mond. Dat noem je een steunkleur. - Rosemin Hendriks

MATERIALEN

- ▶ A3-tekenpapier
- ▶ potloden in verschillende hardheden (bijvoorbeeld: 2B, 4B, 6B)
- ▶ houtskool
- ▶ gekleurde softpastels
- ▶ gum
- ▶ evt. doezelaar, wattenstaafjes

Ik heb veel over tekenen met houtskool geleerd. Je hoeft het niet te gummen, je kan het gewoon wegvegen met je handen. - Dianne, 15 jaar

'Zorg ervoor dat je leerlingen een foto aan je mailen met hun eigen naam als titel. Ik kreeg veel foto's met dezelfde naam (bijv. foto 1), waardoor de bestanden niet uit elkaar waren te houden.' - Petra van de Coolwijk, docent beeldende vorming

TIP

ROSEMIN HENDRIKS EN MARTIN, DIANNE, YESSIE EN ANGÉLICA

Zelfportretten

SELFIES MAKEN

Hoe teken je een levensgrote selfie? Rosemin Hendriks' hulpbronnen: een mobieltje en een beamer. Het resultaat? Jezelf tien keer zo groot!

Tk had nog nooit mezelf levensgroot getekend.

- Angélica, 17 jaar

OEFENING BAART KUNST

De jongeren en kunstenaar tekenen graag. Rosemin gaf ze les in het natekenen van zichzelf, stillevens en een naaktmodel. Haar gouden tip: *Gebruik een spiegel! Niet alleen om jezelf te bestuderen, maar ook om met een andere blik naar je tekening te kijken.*

TROTS!

Alle tekeningen werden opgehangen in Museum Jan Cunen. Iedereen was apetrots!

Als je via de spiegel naar je tekening kijkt, zie je andere dingen. - Dianne, 15 jaar

Het portret van Yessie klopt nogal met haar persoonlijkheid. Wat ik leuk vind aan katten, is dat je ze niet iets kunt laten doen. Zo is Yessie ook een beetje.' - Rosemin Hendriks

2 LESSENSERIE IN 3D WHAT THE FACE ;-)

KUNSTENAAR

Karen Sargsyan

BEDENKER LESSENSERIE

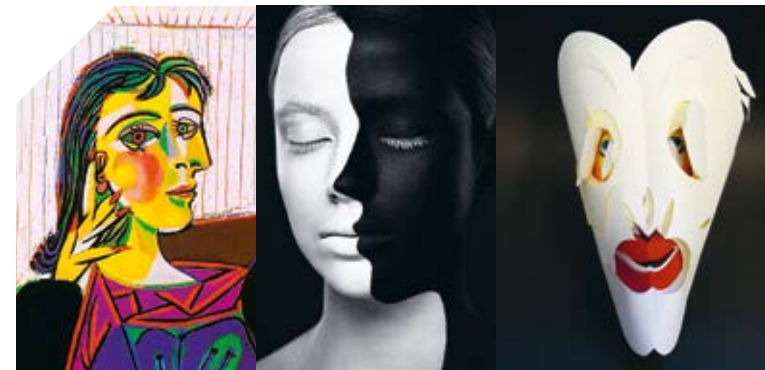
Vere van Hal *

LEERNIVEAU

Vmbo assistenten, vmbo BBL, vmbo KBL (leerjaar 2)

OMSCHRIJVING OPDRACHT

Maak een masker van papier, geïnspireerd op de kunstwerken van Karen Sargsyan en Pablo Picasso. De zijkant en voorkant van een hoofd (*en profil* en *en face*) worden in het masker vermengd tot één geheel.

In de film *We proudly present Museumschool* legt Vere van Hal de opdracht uit. (22:32)

TIP

Hoe Karen Sargsyan een hoofd van papier maakt is moeilijk. Maar dit kan ik ook! - Isis, 16 jaar

* WIE IS VERE VAN HAL?

Vere van Hal (Almere, 1992) is afgestudeerd aan de Rietveld Academie in Amsterdam. Al van kleins af aan is zij geïnteresseerd in kleding en het menselijk lichaam. Ze vindt de kunstwerken van Karen Sargsyan heel inspirerend en bedacht speciaal voor vmbo-leerlingen deze lessenserie.

DOELEN

- ▶ Leerlingen maken kennis met de werkwijze van Karen Sargsyan en Pablo Picasso.
- ▶ Leerlingen worden zich bewust van de verschillende anatomische aspecten van een gezicht.
- ▶ Leerlingen zoeken op speelse wijze naar vormen die passen bij hun masker.
- ▶ Leerlingen leren hoe je door middel van lagen papier en 3D-tape diepte kunt creëren.

DUUR

Twee tot zes uren.

*Laat leerlingen hun eigen keuzes maken.
Het is belangrijk dat alles mag!* - Vere van Hal

OPBOUW

- 1 **Schaduw omtrekken:**
 - ▶ Maak een drietal.
 - ▶ Hang een dik A3-papier op een muur.
 - ▶ Trek elkaars schaduw (zijkant, *en profil*) om.
Rolverdeling: één leerling houdt de lamp vast, één leerling staat stil voor de schaduw, één leerling tekent de omtrek van de schaduw.
- 2 Knip de schaduw uit.
- 3 Maak met een nieuwe laag papier een ovale vorm aan de schaduw vast.
Dat is het gezicht van voren (*en face*).
- 4 Gebruik je fantasie en maak met verschillende lagen gekleurd papier het masker af.
- 5 Plak de lagen met 3D-tape op elkaar zodat er diepte in het masker ontstaat.

MATERIALEN

- ▶ lamp
- ▶ wit en gekleurd papier
- ▶ schaar
- ▶ potlood
- ▶ 3D-tape (zoals voor het maken van 3D-kaarten)

TIP

Als docent kun je zelf kiezen waar je aandacht aan besteedt. Zoals het toevoegen van getekende aspecten aan het masker, uitstekende krullende lagen of kleurgebruik.

'Om rustig samen te kunnen kijken, heb ik de eindresultaten gefotografeerd en op het digibord geprojecteerd.'

- Marieke Gelevert, docent beeldende vorming

EINDRESULTAAT LEERLINGEN

3 LESSENSERIE IN 3D IT'S SO FLUFFY

KUNSTENAAR

Johanna Schweizer

LEERNIVEAU

Vmbo assistenten, vmbo BBL, vmbo KBL (leerjaar 2)

OMSCHRIJVING OPDRACHT

Knip bestaande knuffels uit elkaar en maak van de losse onderdelen een nieuw fantasiewezen.

Je kon dingen kiezen die je zelf leuk vindt en daar één knuffel van maken. Bijvoorbeeld al je lievelingsdieren ineen. - Anne, 14 jaar

DOELEN

- ▶ Leerlingen maken kennis met de werkwijze van Johanna Schweizer.
- ▶ Leerlingen kijken anders naar alledaagse voorwerpen, zoals knuffels.
- ▶ Leerlingen zoeken naar originele combinaties bij het samenvoegen van onderdelen van knuffelbeesten tot één nieuw beeld.

DUUR

Twee tot zes uren.

OPBOUW

- 1 Zoek een paar knuffels uit die je aanspreken. Let op kleur, hoofd, lijf, benen en voeten.
- 2 Bedenk wat je wilt gebruiken, maak eventueel een schets.

Je kunt de leerlingen eerst laten schetsen voordat ze de knuffels te lijf gaan, maar het hoeft niet. - Liesbeth Meulders, docent beeldende vorming

- 3 Knip de onderdelen zorgvuldig uit elkaar, zodat andere leerlingen de overige onderdelen nog kunnen gebruiken.
- 4 Naai de onderdelen aan elkaar, zodat er een nieuw fantasiewezen ontstaat.
- 5 Bedenk hoe je creatie heet en schrijf dit op een label (zie bijlage II). Breid het uit met andere informatie, zoals geboorteland, -jaar, wat het dier eet en andere leuke informatie.

Ik vond het nog best knap dat ik dat kon.'

- Koen, 14 jaar

MATERIALEN

- ▶ oude knuffels via de kringloopwinkel
- ▶ naaigereedschap, zoals schaar, naald en draad
- ▶ blad met blanco labels, zie bijlage II
- ▶ touw om de labels te bevestigen

'Leuk dat de leerlingen weer even op een andere manier met materiaal mochten omgaan.'

- Liesbeth Meulders, docent beeldende vorming

TIP

Als docent kun je zelf kiezen waar je de nadruk op legt. Bijvoorbeeld op originaliteit, afwerking (netheid van de steken) of presentatie (blijft het fantasiewezen uit zichzelf staan?).

Kringloopwinkels krijgen zoveel knuffels aangeboden dat de meeste niet eens in de winkel belanden. Bel naar de winkel: vaak geven ze knuffels gratis weg aan scholen.

In de film *We proudly present Museumschool* zie je hoe Johanna Schweizer samen met vmbo-leerlingen aan de opdracht werkt. (23:35)

EINDRESULTAAT LEERLINGEN

JOHANNA SCHWEIZER EN BABETTE, CHINOOK EN NINA

Rariteiten

Johanna is een verzamelaar. De jongeren die samen met haar een tentoonstelling maakten keken hun ogen uit toen ze haar atelier bezochten. Zoveel verschillende verzamelingen – van lachende maskers tot medische modellen – hadden ze nog nooit gezien.

Johanna verzamelt van alles. Haar huis lijkt net een museum.’ – Nina, 15 jaar

OPGEZETTE DIEREN

Leerling Babette herkende zich in Johanna’s verzameldrift; ze heeft zelf ook opgezette dieren. Leerlingen Nina en Chinook waren gefascineerd door de verhalen over het ontstaan van de verzamelingen, zoals de menschedel die de kunstenares ooit van wegwerkers kreeg.

Johanna vertelde veel mythologische verhalen en wat die voor haar betekenden.’ – Babette, 15 jaar

SCHEDELS EN KNUFFELS

De jongeren leerden van Johanna de beginselen van het haken, hoe je een masker kleit, plastic vlinders strijkt en hoe je van knuffels kunst maakt. Samen maakten ze een rariteitenkabinet voor de tentoonstelling in Museum Jan Cunen.

Je kunt het beste een techniek kiezen die je leuk vindt om uit te drukken wat je zelf belangrijk vindt.’ – Johanna Schweizer

GEWOON DOEN

Het leeftijdsverschil tussen de kunstenares en de jongeren bedraagt bijna een halve eeuw. Hoe komen hun ideeën samen? Ze blijken beter te communiceren tijdens het maken dan door te praten over hun plannen.

‘Ik vond het lastig dat als ik een idee had, ik het soms moest bijstellen.’ – Babette, 15 jaar

De inspiratiebronnen van Chinook, Babette en Nina komen overeen met die van mij, dus dat klikt heel goed! - Johanna Schweizer

Ik vond die poppen met die konten interessant. - Koen, 13 jaar

Wil je een echt rariteitenkabinet zien?
Bezoek dan het Missiemuseum in Steyl.

TIP

AANPRIJSPOSTER

Voor de leerlingen die snel klaar zijn is er een extra opdracht: het maken van een poster die de eindresultaten aanprijst. Heeft je school een lege gang? Maak daar dan een tentoonstelling. In bijlage III vind je een handige basisposter.

De basisposter uitprinten op A3 in kleur is het leukste!

TIP

